

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 975) www.economy.nayka.com.ua | № 11, 2021 | 25.11.2021 р.

DOI: [10.32702/2307-2105-2021.11.73](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.11.73)

УДК 336.221

*Н. Я. Михаліцька,
к. держ. упр., доцент, доцент кафедри менеджменту,
Львівський державний університет внутрішніх справ, м. Львів
ORCID ID : 0000-0002-8912-8005*

*М. Р. Верескля,
к. пед. н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
Львівський державний університет внутрішніх справ
ORCID ID : 0000-0002-7061-9066*

*О. Т. Бойко,
старший викладач кафедри іноземних мов та культури професійного мовлення,
Львівський державний університет внутрішніх справ
ORCID ID : 0000-0002-3163-5004*

ПРОВЕДЕННЯ ПОДАТКОВОЇ АМНІСТІЇ У СВІТЛІ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ

*N. Mykhalitska
PhD in Public Administration, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Management,
Lviv State University of Internal Affairs, Lviv
M. Vereskliia*

*PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Management,
Lviv State University of Internal Affairs, Lviv*

*O. Boyko
Senior Lecturer of the Department of Foreign Languages and Culture of Professional Speech,
Lviv State University of Internal Affairs*

TAX AMNESTY IN THE CONTEXT OF THE INTERNATIONAL EXPERIENCE

У статті висвітлено зарубіжний досвід проведення податкових амністій та протидії відпливу капіталу. Прийняті нормативно-правові акти у 2020-2021 рр. дозволяють говорити про ефективність проведення подібних процесів в Україні, як черговий крок до інтеграції найкращих практик запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Вказано, що кожна країна стикається з проблемою у боротьбі з легалізацією злочинних коштів. Для цього розробляє та впроваджує власні державні механізми проведення податкових амністій та протидії відпливу капіталу, користуючись при цьому рекомендаціями FATF, які є базовими документами для країн та фінансових установ усього світу при здійсненні заходів щодо запобігання і протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом.

Пропонується для ефективного проведення податкових амністій та протидії відпливу капіталу в Україні, з врахуванням зарубіжного досвіду, дотримуватися чіткого механізму проведення економічної амністії, гарантувати недоторканість активів у майбутньому, справедливого судового розгляду, достатніх гарантій щодо звільнення від відповідальності за задекларовані об'єкти, гарантування конфіденційності інформації, одержання вигоди чесно працювати та підвищення ризику від приховування доходів у подальшому, суворий контроль з боку суспільства, зокрема на електоральному рівні.

The article provides insight into the international experience of the tax amnesties and the prevention of capital outflow. The regulatory acts passed in 2020-2021 suggest the efficiency of similar procedures in Ukraine as a next step to the integration of the best practices of prevention of the legalization (laundering) of criminally obtained income. The law contains a variety of innovations, however, such procedures shall be subject to the countermeasures through further improvement of the mechanisms of prevention of the legalization (laundering) of the criminally-obtained income, financing of terrorism, and proliferation of the weapons of mass destruction.

It is mentioned that each country faces a challenge in the prevention of money laundering. For this purpose, they elaborate and implement the national mechanisms of the tax amnesties and prevention of the capital outflow applying the FATF recommendations that are the basic documents for the countries and financial institutions around the world at the implementation of prevention measures concerning money laundering.

The article provides the substantiation why the implementation of the mechanism of the economic legalization of income shall consider the international experience which nowadays is quite rich. The countries implementing such steps include Argentina, Belgium, Kazakhstan, Ireland, Italy, Pakistan, Philippines, France, etc. It is outlined that in the decisions concerning the legalization of income the psychological aspect of such decision shall be considered, as long as the legalization of the shadow capital in Ukraine is considered necessary by almost two thirds, most people are convinced that the conditions shall be created under which the capital taken abroad could be returned to Ukraine and applied for the development of the Ukrainian enterprises.

It is suggested, for the efficiency of the tax amnesties and prevention of the capital outflow in Ukraine, with the view to the international experience, that the clear mechanism of the economic amnesty be followed, the future immunity of assets be guaranteed as well as the fair court consideration, adequate guarantees concerning the release from the liability for the reportable objects, insurance of the confidentiality of information, benefits from the fair work, and increase of the risk from the concealment of income in future, strict control on the part of the public, in particular, at the electoral level.

Ключові слова: податкова амністія; контроль; протидія відпливу капіталу; легалізація доходів; тіньовий капітал.

Keywords: tax amnesty; control; prevention of the capital outflow; legalization of income; shadow capital.

Постановка проблеми. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 6 грудня 2019 року № 361-ІХ, який набрав чинності 28.04.2020 року та Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження одноразового (спеціального) добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету» №1539-ІХ, який набрав чинності з 01.09.2021 року – це черговий крок до інтеграції найкращих практик запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. Закони містять чимало новацій, проте якщо прагнемо до західних практик, а не до пострадянського авторитарного управління державою, то до подібних процесів потрібно приймати контрзаходи шляхом подальшого удосконалення механізмів протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом проблемні питання проведення податкових амністій та амністій капіталу висвітлювались у наступних працях: [1], [2], [3], [4], [5], [6], [7], [8], [9] та ін.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження зарубіжного досвіду проведення податкових амністій та протидії впливу капіталу

Виклад основного матеріалу дослідження. Кожна країна, розробляє та впроваджує власні державні механізми у боротьбі з легалізацією злочинних коштів, користуючись при цьому рекомендаціями FATF. Ці рекомендації - один з базових документів, яким керуються країни та фінансові установи всього світу при здійсненні заходів щодо запобігання проведенню легалізації коштів.

Відповідно, Міністерство фінансів США рекомендує ретельно досліджувати на «підозрілість» усі доступні факти щодо угод на суму від 10 тисяч доларів США. Особливу обережність пропонується проявити щодо трансакцій і банківських стосунків, якщо є сумніви щодо ідентифікації клієнтів, трансакцій, що здійснюється за участю третіх країн, тощо. За даними закордонних періодичних видань великі банки США значно збільшили витрати на технології аналізу даних про грошові трансферти щодо фіксування підозрілої діяльності. Загалом законодавство 33 штатів США визнає «відмивання» грошей кримінальним злочином. У багатьох законодавствах цих штатів відображені, хоча й різною мірою, однакові чи подібні положення федеральних законів боротьби з «відмиванням» грошей, включаючи тривалі строки ув'язнення за скоєння цих злочинів (переважно від 10 до 20 років) та великі суми штрафів (наприклад, сума штрафу втричі перевищує вартість майна, що є об'єктом кримінальної операції) [1].

Чинне законодавство Італії зобов'язує банківські та інші посередницькі структури вести детальну документацію щодо валютних операцій резидентів, аби не пропустити спроби відмивання коштів. Закон Гамма-васала (1990р.) встановив кримінальну відповідальність за операції з «відмивання» і в перше в світовій практиці визначив поняття «злочинна організація типу мафія». Кримінальний кодекс Італії передбачає покарання у вигляді позбавлення волі від 7 до 12 років і штраф. Покарання може бути збільшено, якщо такі ж дії вчиняють посадові особи, використовуючи при цьому своє службове становище. У результаті змін у законодавстві 1990 року держава зобов'язана здійснити моніторинг з виявлення та припинення спроб легалізації злочинних грошей. Система моніторингу передбачає, що переведення будь-якої суми за кордон супроводжується одночасним декларуванням доходу.

У кримінальному Кодексі Іспанії відмивання грошей належить до розділу про хабарі та схожих злочинів. До нього занесені всі серйозні злочини з терміном тюремного ув'язнення більше ніж три роки. Закон про відмивання грошей включає боротьбу з доходами від організованих злочинів, тероризму, торгівлі наркотиками.

У Великобританії відмивання грошей належить до серйозних злочинів, пов'язаних з торгівлею наркотиками, тероризмом, крадіжкою та обдурюванням, грабежом, шахрайством, здирством, нелегальним користуванням депозитів, шантажем. Для координації діяльності з «відмивання» злочинних капіталів у країні створена спеціалізована Об'єднана робоча група, до складу якої входять провідні діячі фінансового сектору економіки. Оперативною роботою займається Національна служба Великобританії з фінансових розслідувань, у складі якої є Бюро з валютних розслідувань. Покарання за злочини, пов'язані з «відмиванням» коштів – 14 років позбавлення волі та штраф, за розголошення інформації злочинцю або третій особі – до п'яти років; за неповідомлення про операції з «відмивання» грошей, що стали відомі особі – до п'яти років.

В Ірландії Кримінальний юридичний акт 1994 року зобов'язує всі фінансові інститути вимагати від нових клієнтів, які здійснюють великі трансакції, документального підтвердження походження грошей.

Стратегія банків Кіпру базується на принципі «знай свого клієнта» і спрямована на виявлення осіб, які мають кілька довірчих рахунків, несумісних із формою їх бізнесу, або рахунків, на які надходять депозити від значної кількості різних приватних адресатів, а також тих клієнтів, які намагаються відкрити рахунок на велику суму навіть на не вигідних умовах. Згідно із цією стратегією банкірам слід знати походження коштів, історію всіх відкритих у банку рахунків, періодичність звернень клієнта до банку.

Законодавством Греції передбачається ідентифікація клієнтів у разі укладення контрактів, відкриття рахунків, найму сейфів, кредитування під заставу – водночас ідентифікації не потребують страхові операції на незначні суми і терміни та пов'язані з пенсійним страхуванням.

В Австралії – єдиній в Європейському Союзі державі, яка дозволяла вести анонімні банківські рахунки – під тиском FATF розроблено програму їх поетапного скасування. Зокрема, Кримінальний Кодекс Австралії оголошує злочином відмивання всіх активів, отриманих від вчинення серйозних злочинів, що передбачають позбавлення волі на термін більше ніж три роки.

Фінансові органи Бельгії, суворо контролюючи переміщення грошей, обов'язково перевіряють усі угоди на суму понад 10 тисяч євро. Спеціальний закон про відмивання грошей від 11 січня 1993 року, включає тероризм, організовану злочинність, торгівлю наркотиками, зброєю, використання підпільної праці, торгівлю людьми, проституцію, незаконне використання гормонів у тварин, торгівлю людськими органами, серйозне і організоване шахрайство стосовно податків, що порушує фінансові інтереси Європейського Співтовариства, корупцію, нетипові інвестиції, помилкове банкрутство. Відповідно до королівського указу від 11 червня 1993 року під егідою міністерств фінансів та юстиції була створена спеціальна структура – «Сектор обробки фінансової інформації» (STIF), що аналізує, із залученням відповідних експертів, декларації банків, бірж та інших фінансових інститутів про підозрілі операції, використовує інформацію з поліцейських, митних та інших державних установ.

Відповідно до Закону Литви «Про запобігання відмиванню грошей» 1998 року, банки та інші кредитні установи, страхові компанії, митниця, пошта, нотаріуси, ломбарди, спецслужби країни надають податковій поліції відомості про осіб, що підозрюються у відмиванні коштів, про всі операції на суму понад 50 тис. літів (16,9 тисяч доларів США), а також про обмін валюти на суму понад 10 тис. літів. Прийнятий Литовським Сеймом Закон «Про запобігання легалізації коштів, здобутих злочинним шляхом» 1997 року, містить ознаки, за допомогою яких виявляються злочинні кошти, і перелік і перелік фінансових операцій, що підлягають особливому контролю, а також визначає мінімальну суму, починаючи з якої необхідна обов'язкова ідентифікація клієнта – 10 тис. літів.

Згідно із законом, прийнятим у Франції 1996 року, кошти отримані у результаті злочинних дій, вважаються незаконними, а всі операції з ними – відмиванням «брудних» грошей, що є кримінальним злочином. У такий спосіб уряд країни підтвердив своє бажання сприяти на фінансовому і банківському рівні боротьбі з наркобізнесом, організованою злочинністю, шахрайством з податками, порушеннями митних правил. У Франції також розглядається питання поширення поняття «брудних» грошей на кошти від діяльності міжнародних злочинних організацій.

Директивою Європейського Союзу від 19 червня 1991 року визначено, що вимоги з ідентифікації клієнтів поширюється також на будь-які операції на суми, що перевищують встановлену законодавством певної країни межу [1].

Запровадження механізму економічної легалізації доходів потребує врахування міжнародного досвіду, який нині досить багатий. До списку країн, які проводили такі заходи, можна зарахувати Аргентину, Бельгію, Казахстан, Ірландію, Італію, Пакистан, Філіппіни, Францію та ін.

Вважається, що термін амністія капіталів (або «економічна амністія») з'явився в повоєнні роки в Західній Європі. Вперше такі економічні заходи були реалізовані в Швейцарії, коли були амністовані банківські депозити і капітали Третього рейху. Результатом проведеної амністії стало зміцнення банківської системи Швейцарії [10].

Фахівцями як найдосконаліший оцінюється бельгійський закон про амністію капіталу, який набрав чинності 16 січня 2004 року. Він передбачав, що в 2004 році бельгійці зможуть легалізувати кошти, отримані приватними особами від інвестицій за межами Бельгії. При цьому громадяни можуть:

а) просто задекларувати ці кошти, без ввозу їх до Європи (у цьому випадку вони мають сплатити податок за ставкою 9%); або б) інвестувати їх у ЄС не менш ніж на три роки (у цьому випадку податок знижується до 6%). За це вони одержують від податківців розписку, згідно з якою стосовно них не буде порушуватися кримінальна справа за укриття від оподаткування тих коштів, які ними раніше були вивезені, а тепер легалізовані.

Проте інші фахівці вважають, що бельгійська амністія служить негативним прикладом. Очікування не виправдалися, в казну країни надійшло лише близько 1 млрд. євро, або 6% від всієї запланованої суми [11].

Уряд Німеччини, прийнявши в лютому 2003 року, рішення про податкову амністію, пообіцяв усім громадянам, які легалізують тіньові кошти, не починати проти них звичайних заходів кримінального переслідування, якщо вони добровільно оголосять про розміри прихованих прибутків. Це рішення набрало чинності 1 липня 2003 року. Громадяни були зобов'язані до кінця 2003 року сплатити з цієї суми податок у розмірі 25%. У разі невиконання цієї вимоги сума податку збільшувалася до 35% від 1 січня 2004 року. Після цієї дати дія амністії припинилась, і податкові органи посилювали полювання за недобросовісними підприємствами. Та цей захід важко назвати таким вже дієвим. Його результат став досить сумнівним: поповнення скарбниці на 1,1 млрд. євро при сподіваних 5 млрд.

На пострадянській території економічна амністія проводилась у Казахстані в 2001 році. Основні відмінні від проекту Закону України «Про легалізацію доходів юридичних та фізичних осіб» положення закону «Про амністію громадян Республіки Казахстан у зв'язку з легалізацією ними коштів» від 2 квітня 2001 року зводилось до такого: 1) період легалізації – 30 календарних днів; 2) громадяни Казахстану мали зарахувати легалізовані кошти на спеціальні рахунки без права розпорядження ними до наступного дня після закінчення періоду легалізації; 3) закон не поширювався на випадки легалізації коштів, отриманих у результаті корупційних правопорушень і певних (перелічених у законі) злочинів, а також коштів, що належали іншим особам чи були отримані як кредити; 4) банк, на спеціальні рахунки якого були внесені кошти, видав суб'єктам легалізації офіційний документ, що вказував розмір внесеної суми і дату внесення і ці кошти не включались в оподатковуваний дохід; 5) суб'єкти легалізації звільнялись від кримінальної та адміністративної відповідальності за незаконне зайняття підприємництвом, банківською діяльністю, ухилення від сплати податків. Унаслідок цієї амністії було отримано майже 500 млн. доларів США [7, с.89]. Але значнішими були інші результати:

- найбільші світові рейтингові агентства підвищили кредитний рейтинг Казахстану після оголошення амністії капіталів;
- податкова амністія дозволила уряду Казахстану вперше піти на зниження податків: ставка ПДВ була знижена на 4%, ставка соціального податку – на 5%.

Уряд Аргентини на власному досвіді знає, що таке справжні невдачі. Лише програма податкової амністії 2017 року стала успішною на відміну від аналогічних заходів 1987, 1995, 2009 та 2013 років. У результаті амністії 2017 року було задекларовано активів на суму близько 117 млрд. доларів. До такого успіху привела, перш за все, пряма залежність суми належного до сплати податку від розміру раніше

незадекларованих активів. Також учасникам амністії було надано змогу придбати трирічні суверенні облигації з 0% або семирічні з купоном у розмірі 1%.

А от у Грузії щось не склалося: амністією 2005 року скористалося лише 8(!) чоловік, а капітал склав 35 тис. доларів замість очікуваних 4 млн.

У Пакистані остання програма з податкової амністії відбулася у 2018 році. Уряд Пакистану врахував свої помилки та прийняв рішення надати своїм громадянам можливість задекларувати всі активи із застосуванням максимальної ставки у розмірі 5%. І хоча до участі в амністії допускалися широкі маси громадян, політичні діячі та державні службовці, а також їхні дружини та діти з цього переліку були виключені. Ще однією особливістю податкової амністії у Пакистані став строк її проведення – він зазнав подовження у ході виконання програми.

Досвід Індії експерти вважають цінним прикладом проведення податкової амністії. Він справді досить великий та багатий на різноманітні виклики. Так, перша податкова амністія в цій країні була просто провальною. Друга, 1951 року, не дала результатів у зв'язку з відсутністю у платників податків впевненості у обіцянках, що надавалися. Амністія 1965 року була цілком провальною через занадто високі податкові ставки. І лише у 1997 році в Індії відбулася перша успішна податкова амністія: було зібрано більше 2 млрд. доларів США. Ключовим фактором успіху стала знижена порівняно з попередніми амністіями ставка (30%).

Досвід Бразилії показує важливість грамотного законодавчого регулювання. Закон, що запроваджував податкову амністію на території Бразилії, пропонував її учасникам сплатити одноразовий податок у розмірі 15% та 15% штрафу (загалом 30%) в обмін на звільнення від кримінальної відповідальності за податкові правопорушення. Також закон про податкову амністію не розповсюджується на політиків, державних службовців, членів їхніх сімей. Щоправда, у липні 2017 року прибуток країни склав лише 517 млн. доларів – фактично вдвічі менше від прогнозованого [12].

Італія – справжній «фанат» податкової амністії. Там вони були такими частими, що Організація економічного співробітництва та розвитку навіть дала уряду пораду відмовитися від такої практики взагалі, аби остаточно не підірвати податкову систему. Хоча у 2001 році податкова амністія виявилася все ж успішною. Цікавим фактором стала можливість для осіб, що володіли активами за кордоном, просто заявити про них уряду. При цьому їх можна було залишати на тому ж місці, однак сума податку мала бути сплачена відповідна. А от повернувши капітал в Італію, можна було сплатити лише 2,5% від загальної суми. Звичайно більша частина коштів повернулася до Італії.

При прийнятті рішення про легалізацію доходів слід врахувати психологічний аспект такого рішення. Дослідження, проведені соціологічною службою Центру Разумкова, свідчить, що легалізацію тінювих капіталів в Україні вважають необхідною майже дві третини (61,4%) громадян і лише 15,9% дотримуються протилежної думки. Більшість (57,6%) громадян упевнені в тому, що необхідно створювати умови, за яких капітали, вивезені за кордон, могли б бути повернуті до України і вкладені в розвиток українських підприємств. Майже половина (45,9%) громадян вважають, що потрібно пробачити минулі порушення законів тим підприємцям, які готові вивести власні капітали – з тіні та/або повернути їх із-за кордону і вкласти в економіку України [13, с.12].

Висновки. Отже, зарубіжний досвід проведення податкових амністій та протидії впливу капіталу свідчить, що для ефективного проведення подібних процесів в Україні необхідним є виконання таких умов:

- 1) чіткий механізм проведення економічної амністії;
- 2) одноразове проведення амністії;
- 3) гарантія недоторканості активів у майбутньому;
- 4) справедливий судовий розгляд;
- 5) достатні гарантії щодо звільнення від відповідальності за задекларовані об'єкти;
- 6) гарантії щодо конфіденційності інформації;
- 7) вигода чесно працювати та ризики від приховування доходів у подальшому;
- 8) контроль з боку суспільства, зокрема на електоральному рівні.

Список літератури.

1. Кривонос Л. Світовий досвід боротьби з «брудними» грошима. Фінансовий контроль. Всеукраїнський науково-практичний журнал, 2018. URL: <https://fincontrol.com.ua/newspublic.php?id=68>
2. Паливода А. Амністія капіталів: як зіпсувати хорошу ідею. *Дзеркало тижня*. 2019. Вип. №25, 27 червня – 5 липня.
3. Тишук Т., Іванов О. Державне регулювання трансфертного ціноутворення в Україні як засіб протидії впливу капіталу: Аналітична записка. URL: <http://old2.niss.gov.ua/articles/739/>
4. Приходько О. Борьба с отмыванием денег: европейский опыт для Украины. *Дзеркало тижня*. 2007. Вип. №49, 21 декабря-28 декабря.
5. Сльозко О. О., Глазова А. Б. Позитивний досвід податкових амністій розвинутих країн для України. *Інтелект XXI*. 2015. № 5. С. 27-35.
6. Приходько І. Перспективи проведення податкової амністії капіталів фізичних осіб в Україні (з урахуванням результатів податкового компромісу 2014 року). *Підприємництво, господарство і право*. 2018. №4(266). С.159-164.

7. Каленяк Р. В. Амністія капіталу як економіко-правовий засіб прискорення суспільно-економічного розвитку. *Сучасні питання економіки і права*. 2012. Вип. 2. С. 86-92.
8. Святненко А. Декларування, відмивання чи легалізація? *Дзеркало тижня*. 2019. Вип. №38, 12 жовтня – 18 жовтня.
9. Левенков, А. Международный опыт проведения экономической амнистии и предпосылки ее осуществления в Республике Беларусь. *Банкаўскі веснік : інформаційно-аналітичний і научно-практичний журнал Національного банку РБ*. 2015. № 11 (628). С. 62-66.
10. Амнистия капитала: мировой опыт и уроки для стран СНГ. URL: <https://www.unn.com.ua/ru/news/1572789-amnistiya-kapitalu-svitoviy-dosvid-ta-uroki-dlya-krayin-snd>
11. Поплевичева Н. Г. Роль держави в запровадженні фінансової амністії: світовий досвід і реалії України. URL: <http://kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2010-3/doc/3/19.pdf>
12. Податкова амністія: чи піде Україна шляхом Аргентини. Судебно-юридическая газета, 10 мая 2019. URL: <https://sud.ua/ru/news/publication/141446-podatкова-amnistiya-chi-pide-ukrayina-shlyakhom-argentini>
13. Барановський О., Сіденко В. Проблеми власності та легалізації капіталів і доходів в Україні. *Національна безпека і оборона*. 2004. № 2. С. 2-13.

References.

1. Kryvonos, L. (2018), "World experience in the fight against "dirty" money", *Vseukrainskyi naukovo-praktychnyi zhurnal*, [Online], available at: <https://fincontrol.com.ua/newspublic.php?id=68> (Accessed 20 Oct 2021).
2. Palyvoda, A. (2019), "Capital amnesty: how to spoil a good idea", *Dzerkalo tyzhnia*, issue 25, June 27 - July 5.
3. Tyshchuk, T. and Ivanov, O. "State regulation of transfer pricing in Ukraine as a means of counteracting capital outflows: Analytical note", [Online], available at: <http://old2.niss.gov.ua/articles/739/> (Accessed 20 Oct 2021).
4. Prihod'ko, O. (2007), "Anti-money laundering: European experience for Ukraine", *Dzerkalo tizhnja*, issue 49, December 21-December 28.
5. Slozko, O. O. and Hlazova, A. B. (2015), "Positive experience of tax amnesties of developed countries for Ukraine", *Intelekt XXI*, vol. 5, pp. 27-35.
6. Prykhodko, I. (2018), "Prospects for a tax amnesty for the capital of individuals in Ukraine (taking into account the results of the tax compromise in 2014)", *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*, vol. 4(266), pp.159-164.
7. Kaleniak, R. V. (2012), "Amnesty of capital as an economic and legal means of accelerating socio-economic development", *Suchasni pytannia ekonomiky i prava*, vol. 2, pp. 86-92.
8. Sviatnenko, A. (2019), "Declaration, laundering or legalization?", *Dzerkalo tyzhnia*, issue 38, October 12 - October 18.
9. Levenkov, A. (2015), "International experience in conducting economic amnesty and prerequisites for its implementation in the Republic of Belarus", *Bankaўski vesnik: informacionno-analiticheskij i nauchno-prakticheskij zhurnal Nacional'nogo banka RB*, vol. 11 (628), pp. 62-66.
10. Capital amnesty: global experience and lessons for the CIS countries, available at: <https://www.unn.com.ua/ru/news/1572789-amnistiya-kapitalu-svitoviy-dosvid-ta-uroki-dlya-krayin-snd> (Accessed 20 Oct 2021).
11. Poplevicheva, N. H. (2010), "The role of the state in the introduction of financial amnesty: world experience and realities of Ukraine", [Online], available at: <http://kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2010-3/doc/3/19.pdf>
12. "Tax amnesty: will Ukraine follow the path of Argentina", *Sudebno-yurydycheskaia hazeta*, May 10, 2019, available at: <https://sud.ua/ru/news/publication/141446-podatкова-amnistiya-chi-pide-ukrayina-shlyakhom-argentini> (Accessed 20 Oct 2021).
13. Baranovskyi, O. and Sidenko, V. (2004), "Problems of ownership and legalization of capital and income in Ukraine", *Natsionalna bezpeka i oborona*, vol. 2, pp. 2-13.

Стаття надійшла до редакції 01.11.2021 р.